

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 1/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÜM SÜREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ :

Protez laboratuvar işlemlerinin tüm süreçlerin düzenli olarak işleyişini sağlamak.

2. KAPSAM :

Laboratuvar çalışanlarını kapsar.

3. KISALTMALAR :

4. TANIMLAR :

Protez : Vücutta var olup işlevini yerine getiremeyen veyahut doğuştan olmayan ya da sonradan herhangi bir nedenle kaybedilen bir organın işlevlerini mümkün olduğunca taklit edebilmek için üretilmiş yapay organ.

Diş Protezi : Mevcudiyetini devam ettiren ancak işlevselliği yetersiz gelen doğal dişlerin, küçültülerek yeniden boyutlandırılması ve şekillendirilmesi akabinde üzerine kaplama kronu yapıştırılarak yeni bir diş oluşturulması veyahut da artık kaybedilmiş dişlerin boşluklarındaki yerlerine çeşitli teknikler ile yeni bir diş yapısı tertipleterek üretilen diş hekimliği çözümlerinin genel tıp terminolojisindeki tabiri; Yapma diş = Diş Protezi

Sabit Protez : Kron ve köprü protezini tanımlamak amacıyla kullanılan genel terimdir. Diş eksikliklerinde fonksiyon olarak en fazla tercih edilen protez tipidir. Ağıza yapıştırılan ve takıldıktan sonra çıkarılmayan protez diş türüdür.

Kron : Bir dişin ağız içerisinde görülen kısmıdır.

Hareketli Protez : Hareketli protez, ise kullanıcısı tarafından pratik bir şekilde takılıp çıkarılabilen ve günlük bakıma ihtiyacı olan protez diş türüdür. Sabit protez, genelde az sayıda diş eksik olan hastalara yapılırken, hareketli protez çok sayıda dişini kaybetmiş hastalar için yapılmaktadır. Hareketli protez kendi içerisinde de ikiye ayrılır. Eğer ki hasta tüm dişlerini kaybetmişse tam proteze ihtiyacı vardır. Hasta dişlerinin sadece bir kısmını kaybetmişse de parsiyel denilen kısmi proteze ihtiyaç vardır.

Ölçü : Hazırlanan dişlerin tam bir modelinin elde edilebilmesi için aljinat denen madde ile ve özel kaşıklar ile alınan kalıp.

Model : Diş teknisyeni ölçüden alçı model döküp, protezi bu model üzerinde hazırlar.

5. SORUMLULAR :

İlgili diş hekimi , ilgili diş protez teknisyeni ve diş protez lab. sorumlusu işleymden sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI :

Merkezimizde yapılan Protetik İşlem Çeşitleri;

- » Sabit Protezler (Kron – Köprü Benzeri Yapıştırılmalı Protezler),
- » Hareketli Protezler (Total ve Bölümlü Protezler),
- » İmplant Üstü Protezler (Sabit veya Hareketli)
- » Gece Plağı (Çene kaslarını rahatlatmak için uygulanan şeffaf plak)
- » Tamirler

Protez Yapım Randevusu : Hastanın diğer kliniklerdeki tedavi işlemlerinin bitmesinin ardından, hasta protez kliniğinde muayene edilerek sıraya alınır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 2/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÛM SÛREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÛRÛ

Laboratuvar Fiziki Koşulları, Laboratuvar İklimlendirme/Havalandırma

Fakültemizde tüm protez laboratuvarı hizmetleri, kurum protez laboratuvarında yapılmaktadır. Laboratuvar çalışma ortamında havalandırma sistemi mevcuttur.

Akril işlemleri sırasında oluşan gazların ortama yayılmaması için özel akrilik kabini yapılmıştır. Bu kabinde gazların dışarı atılmasını sağlayan havalandırma sistemi mevcuttur.

PROTEZ YAPIM AŞAMALARI :

- » Hasta ağız protez yapımına uygun hale getirilir.
- » Hastadan ölçü alınır.
- » Ölçülerin alındığı tarih ve saat kaydedilir.
- » Ölçü dezenfeksiyon işleminden sonra laboratuvara gönderilir.
- » Ölçü kabul ve ret kriterlerine göre teslim alınır.
- » Uygunsa ölçünün laboratuvara kabul edilme tarihi ve saati kayıt altına alınır.
- » Protez laboratuvarında yapıma başlanır (sentrik kapanış, dişli prova vs. / metal prova, dentin prova v.s).
- » Protez teslim edilir.

ÖLÇÜ VE MODELLERİN ALINMASI LABORATUVARA TRANSFERİ VE KABULÜ

1-ÖLÇÜ ALINMASI GENEL KURALLAR

Ölçüye Hazırlık Aşaması :

Protez için başvuran hastanın muayenesi yapılır ve gerekirse radyografi tetkikleri istenir. Planlaması yapılır, çekilecek, tedavi ve/veya prepare edilecek dişler tespit edilir hasta ağız karar verilen protez yapımına göre hazırlanır.

Ölçü Alınması ve Ölçü Kayıt :

Teknisyenin görevi doğru alınmış model üzerinde çalışmaktır. Modelde yapılacak değişimler modelin tam oturmasına neden olur. Oturmaması protezi hekim oturabilmesi için müdahale etmek zorunda kalır. Yapılan her müdahale kole uyumunun tamamen kalkmasına neden olur. Kole uyumu olmayan protez ise dişin kaybına neden olur. Protezin başarısında kolelerin ölçüsünün tam ve doğru alınmış olmasının çok önemi vardır. Yanlış alınmış kole ölçüsü hatalı kuron demektir. Hekim yanlış ölçüdeki düzeltmelerden kaynaklanan değişimi fark edip teknisyene protezi geri yollayabilir. Protezin tekrarı size emek, malzeme ve zaman kaybı olarak geri döner. Teknisyen yaptığı her yenileme işleminde kendine zarar verdiği gibi hekime de zarar verir. Çünkü zamanında teslim edilmeyen işler hasta memnuniyetsizliğine neden olur. Sonuçta yapılan yenilemeler (RPT) hem size hem hekiminize maddi manevi çok şey kaybettirir. İşte başarıyı sağlamak için her ölçü, dezenfektan içinde bir süre bekletilip çeşme suyunda iyice yıkandıktan sonra izlenmelidir. Gelen ölçünün ışık altında tüm detayları kontrol edilmelidir. Ölçünün yapıldığı ölçü maddesine göre dikkat edilecek noktalar şunlardır:

Silikon ölçüler için dikkat edilecek noktalar

- » Son noktadaki silikonun ölçüden ayrılıp ayrılmadığı,
- » Kaşığın orta bölgelerindeki deliklerden bakılarak ölçünün o bölgede kaşıktan ayrılıp ayrılmadığı,
- » Silikon model üzerinde yer yer ucu sivri olmayan bir sont yardımıyla hafif bastırılarak altının boş olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- » Ölçünün kaşık deliklerinden çıktığından ve tutuculuk sağladığından,
- » Ölçünün hangi tip silikon olduğu öğrenilmeli ve model dökümü için doğru sürede teknisyene ulaştığından,

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 3/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÜM SÜREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

- » İmplant üstü çalışmalar ve lamine kuronlar gibi özel hassasiyet gerektiren vakalarda silikon ölçüde yapıştırıcı kullanıldığından emin olunmalıdır. 10 Ölçü yapıştırıcı, silikonun kaşıktan ayrılmasını ve boyutsal değişimi önleyecektir.
- » Silikonun tam ve homojen karıştığından emin olunmalıdır. Renklerde dalgalanma varsa ölçü maddesi tam karışmamıştır.

Aljinat ölçüler için dikkat edilecek noktalar

- » Kaşığın son noktalarının oynayıp oynamadığından,
- » Kaşığın orta kısmının oynayıp oynamadığından,
- » Aljinat ölçülerin su almayan ağzı kapalı torbada ıslak pamuk eşliğinde geldiğinden emin olunmalıdır.

Enfeksiyöz Hastalıklara Karşı Korunma

Diş hekimliğinde son yıllarda, enfeksiyöz hastalıklara karşı hastaları, hekimleri, diş protez teknisyenlerini ve diş protez laboratuvarlarında çalışanları korumak önem kazanmıştır. Özellikle geçmişinde Hepatit B virüsü ve HIV varsa hastaların önemle anamnezi (hikâye) alınmalıdır. AIDS'in toplum içinde büyük bir korku yaratmasına rağmen sağlık personelinin en çok zarar gördüğü enfeksiyon Hepatit B'dir. Bu hastalığa yakalanmış hastalar dışında diğer bütün hastalar potansiyel olarak enfeksiyonlu olabileceği düşünülerek gerekli tedbirler alınarak yaklaşılmalıdır. Ağız ve diş sağlığı alanında çalışan bütün sağlık personelinin eldiven ve maske kullanması, gözlerini gözlük veya bütün yüzü örten maskelerle koruması ve uygun bir önlük giymesi gereklidir. Ayrıca alınan ölçüler, hastada kullanılan bütün gereçler uygun bir şekilde sterilize edilip öyle kullanılmalıdır.

- » Hasta ağzından ölçü alınmadan önce eldiven giyilir ve maske takılır.
- » Karar verilen proteze göre hastanın ölçüsü hekimince alınır.

Bunun için protezin ağızda yer alacağı bölgenin bir kopyasının elde edilmesi ve protezin laboratuvar aşamalarının alınan bu ölçüye göre yapılması gereklidir.

EVRAK İŞLEMLERİ

Yapılacak hareketli ve / veya sabit protezin cinsi, yapım aşamaları ve bitim süresi, eğer mevzuatlar gereği hasta bir ücret yatıracaksa (katkı payı vb. gibi) bu ücretin ne kadar ve ne için olduğu hastalarımıza detaylı bir şekilde hekimince anlatılır.

- Protez endikasyonu konulan hastanın poliklinik kaydı yapılır, hastanın protez endikasyonuna göre Diş Hekimi müstahak raporları klinikte hazırlanır.
- Hastanın endikasyonuna uygun alınan müstehaklıktan sonra, hasta Protez Katkı Payı ödemesi için hastanemiz veznesine başvurur.
- Ücreti tahsil edilmiştir ve müstahak onayı olan belgeler klinik tarafından muhafaza edilir.

2. PROTEZ YAPIM İŞLEMLERİ :

Protez yapımı için başvuran hastadan ilgili kayıt ve ödemeler alındıktan sonra;

A. Dezenfeksiyon ve Transferi

Klinikte ölçünün alındığı tarih ve saat bilgisayara (HBYS) kayıt edilir.

- Alınan ölçü uygunluğu kontrol edildikten sonra; hekim tarafından önce akan su altında yıkanır. Daha sonra dezenfektan sprey sıkılarak ve ağzı kilitli poşete konulur. Ölçü, dezenfekte edilerek kilitli poşet içine yerleştirildikten sonra protezin ait olduğu hasta adı-soyadı, hekim adının bulunduğu, yapılacak işin tanımının yer aldığı Özel Diş Laboratuvarı İş Takip Kağıdı ile ölçü gönderilmek üzere ilgili laboratuvara iletilir. (en geç 15-20 dk içinde)

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 4/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÜM SÜREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

2. İlgili laboratuvar elemanı kliniğe bilgi işlem personeli tarafından çağrılarak ölçü teslim edilir. Ölçüler kapalı kaplar içinde kurum laboratuvarına transfer edilir. Laboratuvar tarafından hazırlanan protez formu üzerine ölçünün alındığı saat ve hasta bilgileri ile varsa hekimin özel notu kayıt edilir,

3. Hastaya takip eden işlem için randevusu verilerek bir nüshası laboratuvarında bir nüshası hastada kalacak şekilde belge paylaşılır.

B. Laboratuvara Teslimi

- Klinikte hasta ağızından ölçü alınır.
- Ölçü alınırken poliklinikten transfer elemanına telefon edilir.
- Transfer personeli ilgili kliniğe gider ve hasta takip fişine hastanın bilgilerini kaydederek işi teslim alır.
- Ölçü alındığı an poliklinikten Protez laboratuvarı personelinin ekranına düşer.
- Transfer personeli teslim aldığı işi laboratuvara teslim eder.

Modelin Oluşturulması İle İlgili Kurallar

Sabit Protezlerde Model Kuron ve köprü yapımında klinik başarı ölçü-model ve laboratuvar safhalarında elde edilecek sağlıklı sonuçlara bağlıdır.

Laboratuvarlarda iyi yapım çalışma modellerinin, kesilmiş diş ve çevresini tam ve noksansız yansıtmasıyla mümkündür.

Ölçüsü alınan, serbest veya köprü dayanağı olarak kullanılacak dişlerin modellerinin hazırlanmasında bazı yöntemler kullanılır.

İyi bir çalışma modeli için gereken özellikler şunlardır :

- Modelde hava kabarcığı, özellikle de prepare (kesme) edilmiş diş ve basamaklarında olmamalıdır.
- Modelin bütün parçaları distorsiyona (eğilme, bükülme) uğramamış olmalıdır.
- Modeller modelasyon için trimlenmiş (düzeltme) olmalıdır.

Ölçü ve Model Analizi

- Hekimden gelen modeller, teknisyen tarafından mutlaka kontrol edilmelidir.
- Ölçüde istenmeden yapılan veya gözden kaçan noktalar mutlaka hekime bildirilmelidir.
- Teknisyenin bu aşamada asla modele müdahale etmemesi gerekir.
- Laboratuvarında alçı model üzerinde kazıma yaparak düzeltme yoluna gidilmesi yapılabilecek en büyük hatadır.
- Teknisyenin görevi doğru alınmış model üzerinde çalışmaktır.
- Modelde yapılacak değişimler modelin tam oturmamasına neden olur.
- Oturmayan protezi hekim oturtabilmek için müdahale etmek zorunda kalır.
- Yapılan her müdahale kole uyumunun tamamen kalkmasına neden olur.
- Kole uyumu olmayan protez ise dişin kaybına neden olur. Protezin başarısında kolelerin ölçüsünün tam ve doğru alınmış olmasının çok önemi vardır.
- Yanlış alınmış kole ölçüsü hatalı kuron demektir.
- Hekim yanlış ölçüdeki düzeltmelerden kaynaklanan değişimi fark edip teknisyene protezi geri yollayabilir. Protezin tekrarı size emek, malzeme ve zaman kaybı olarak geri döner.
- Teknisyen yaptığı her yenileme işleminde kendine zarar verdiği gibi hekime de zarar verir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 5/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÛM SÛREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÛRÛ

- » Çünkü zamanında teslim edilmeyen işler hasta memnuniyetsizliğine neden olur.
- » Sonuçta yapılan yenilemeler hem size hem hekiminize maddi manevi çok şey kaybettirir.
- » İşte başarıyı sağlamak için her ölçü, dezenfektan içinde bir süre bekletilip çeşme suyunda iyice yıkandıktan sonra izlenmelidir.

Dezenfeksiyonu ve Teslimi :

Hekimden gelen ölçüyü yıkayınız.

- » Mukoz ve tükürük artıklarını iyice temizleyiniz.
- » Üzerinize ve etrafa su sıçratmamaya dikkat ediniz.
- » Hastalıklardan korunmak için gerekli güvenlik tedbirlerinizi alınız.
- » Ölçüyü dezenfekte ediniz.
- » Uygun dezenfektan solüsyonu negatif ölçüye uygulayınız.
- » Ölçünün her tarafına dezenfektan sıvı gelmesine dikkat ediniz.
- » Ölçüyü kurutunuz.
- » Ölçü içinde kalan suyun akmasını bekleyiniz.
- » Ölçüyü elinizle dikkatlice sallayarak kalan suyun akmasını sağlayınız.
- » Kalan suyu artık bırakmayacak yumuşak bir peçete ile siliniz.
- » Bir müddet kendi halinde kurumaya bırakınız.
- » Gözle görünür su olmamasına ancak elastomerik ölçünün parlak olmasına dikkat ediniz.

Modelin Oluşturulmasına İlişkin Aşamalar

- » Eğer ölçü yüzeyi mat ise fazla kurutulmuş olabilir ve bazı distorsiyonlar (eğilme, bükülme) oluşmuş olabilir, bu nedenle ölçünüzü dikkatlice kontrol ediniz.
- » Ölçü kenarındaki fazlalıkları kesiniz.
- » Fazlalıkları alırken model yapısını bozmamaya dikkat ediniz.
- » Alçı tozu ve suyu bol içine alınız.
- » Önce su sonra alçı tozunu bol içine koyunuz.
- » GÜDÜK ölçülerine 50-70 g, full ark için 200 g alçı döküldüğünü unutmayınız.
- » Doğru su-toz oranı için üretici firma önerilerini dikkate alınız.
- » Oranları sonradan su ya da alçı tozu ilavesi gerektirmeyecek şekilde dikkatli hazırlayınız.
- » Sert, sentetik veya özel güdük alçısı kullanınız.
- » Alçı tozu ve suyu karıştırınız.
- » Bolü bir elinizle alttan kavrayınız, diğer elinizle alçı kaşığı yardımıyla aynı yönde ritmik hareketlerle karıştırınız.
- » Su ve alçı karışımını toz tamamen ıslak olana kadar karıştırınız.
- » Vakum cihazı varsa alçı karışımını 15 saniye vakumlayınız.
- » Ölçüye alçı dökünüz.
- » Önce az miktardaki alçıyı kaplama için kesilmiş diş bölgelerine (preparasyon) koyunuz ve vibrasyon yaptırınız.
- » Alçının preparasyon bölgelerinin oklüzal yüzeyine ulaşmasını sağlayınız.
- » Full arki (tam çene ölçü model) alçı ile kaplamak için ölçüyü vibratör üzerine yerleştiriniz.
- » Distal bölgeden küçük parçalar halinde alçıyı dökerek işleminizi tamamlayınız.
- » Alçı kalınlığının ortalama 20 mm olmasına dikkat ediniz.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 6/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÛM SÛREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÛRÛ

- » Bu kalınlık daha sonra alçı ilavesi gerektirmeden modelin trimlenmesine (düzeltmesine) olanak sağlamalıdır, unutmayınız.
- » Alçının donmasını bekleyiniz.
- » Alçının donması için üretici firma uyarılarına göre yeterli süre bekleyiniz.(Sertleşme için en az 1 saat beklenmektedir.)
- » Alçı donana kadar kaşığınızın düz bir zemin üzerinde ve hareketsiz olmasına dikkat ediniz.
- » Alçı modeli ölçüden çıkartınız.
- » Alçı modele zarar vermeyecek şekilde nazik hareketlerle ölçü kaşığından modeli çıkarınız.
- » Modelinizi düzgünlük açısından kontrol ediniz.
- » Modelinizde hava kabarcığı vb. bozukluk varsa işlemi tekrarlayınız. (Yeniden alçı dökünüz.)
- » Alçı model tabanını düzeltiniz.
- » Düzeltme işlemi öncesi ve sonrasında modeli yıkayınız.
- » Model tabanını alçı kesme motoru ile düzeltiniz.
- » Model tabanındaki düzensizlikler ve undercutları uzaklaştırınız.
- » Model kalınlığı en az 15 mm oluncaya kadar işleme devam ediniz.
- » Model tabanının düz olmasının, güdüklü model elde edecekseniz, pin deliklerinin paralel açılmasına yardımcı olacağını unutmayınız.
- » Düzeltme işlemi esnasında güvenliğinize dikkat ediniz.
- » Alçı model kenarlarını düzeltiniz.
- » Model kenarlarını da alçı kesme motoruyla düzeltebilirsiniz.
- » Alçı kesme motoruyla ulaşamadığınız yerleri (modelin lingualindeki alçı sınırını) armut şeklindeki frezle düzeltiniz.
- » Faciolingual model kalınlığının yaklaşık 20 mm olmasına dikkat ediniz.
- » Düzensiz yüzey kalmamasına özen gösteriniz.
- » Modelin alt kısmını alçı ile besleyiniz.
- » Alçı modelinizi taban kalıp içine simetrik yerleştiriniz.
- » Kullandığınız alçı üretici firma önerilerini dikkate alarak donması için yeterli süre bekleyiniz.
- » Besleme yapılan model taban fazlalıklarını kesiniz.
- » Dişleri alçı motoruna değdirmeyiniz.
- » Alçı kesme motorunu kullanırken güvenliğinize dikkat ediniz.
- » Alçı modeli kontrol ediniz.
- » Alçı modelin sabit protez çalışması için hazır olduğundan emin olunuz.

Dış Laboratuvara Transferi : Elde edilen alçı modeller gün sonunda laboratuvar elemanları tarafından hazırlanan formlarla modeller üzerindeki hasta işleri eşleştirilerek model güvenliği korunacak şekilde özel koliler içerisinde işlemin yapılacağı laboratuvara dış transfere hazır hale getirilir.

Gün sonunda laboratuvar görevlisi tarafından götürülür.

İşlem gören modeller bul su ile yıkandıktan sonra dezenfektan sıklıkla dezenfekte edilir ve güvenli bir şekilde yine çalışan tarafından geri getirilir.

Randevu günlerine göre kliniklere dağıtımı yapılır. Her randevuda işlemler tekrar edilir.

Belirlenen gün ve saatlerde aşamaları yetiştirilemeyecek hastalar laboratuvar görevlileri tarafından bilgilendirilir ve durumdan hekim de haberdar edilerek randevuyu düzenlemesi sağlanır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 7/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÜM SÜREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÜRÜ

Uygun olmayan model ve protezlerde ölçü ve model red formu veya RPT formu düzenlenerek işlem tekrar edilir. 3 tekrardan sonra hekim isterse laboratuvar değiştirebilir. Hekimin laboratuvarı şikâyet edebilmesi veya laboratuvar değiştirebilmesi için en az 3 RPT formu düzenlemiş ve bunların kayda geçmiş olması gerekir.

Bulaşıcı hastalığı olduğunu beyan etmiş hastalara ait ölçüler ilgili talimat gereği dezenfektan solüsyonda bekletildikten sonra alçı modele dönüştürülür.

Ayrıca tüm ölçü kaşıkları da laboratuvarda dezenfektan solüsyonda bekletildikten sonra sterilizasyona gönderilir.

Tamir işlemlerinde ise tamir takip kartı doldurularak işlem aynı şekilde yürütülür.

Tüm yapılan işlemlerin otomasyon sistemi üzerinde kayıtları tutulur.

MODEL OLUŞTURULDUKTAN SONRA AŞAMALARA İLİŞKİN KURALLAR HAREKETLİ PROTEZLER

A. Hareketli protez metal kaideli ise;

1) Diş hekimi tarafından ölçüsü alınan hastanın alçı modeli dökülmek üzere diş teknisyeni tarafından laboratuvara götürülür. 1 hafta içerisinde iskelet metal dökümünü yapılır.

2) 1 hafta sonra Diş hekimi hasta ağzında iskelet provası yapar.

3) Diş hekimi, iskelet üzerinde hastadan mumlu kapanış alır.

4) Mumlu kapanışlı model diş teknisyeni tarafından laboratuvara götürülerek oklüzöre (alt ve üst çene alçı modeli bir araya getiren aygıt) bağlanır.

5) Diş hekiminin seçtiği diş rengine göre diş teknisyeni, 1 hafta içinde mumlu model üzerinde diş dizimi yapar.

6) Diş dizimli model hasta ağzında prova yapılmak üzere diş hekimine teslim edilir.

7) Diş hekiminin yaptığı dişli provadan sonra diş teknisyeni modeli laboratuvara götürerek protezin pembe akrilik protez maddesi ile bitimini yapar.

TESLİM : En geç 20 iş günü içerisinde biten protez hasta ağzına takılmak üzere hekimine teslim edilir.

B. Hareketli protez metal kaideli değil ise (tam protez);

1) Diş hekiminin hastadan aldığı ölçünün fonksiyonel olması için diş teknisyeni aynı gün alçı modele bas plak'tan kaşık yapar.

2) Ölçüsü yenilenen hastanın alçı modeline diş teknisyeni bas plak'tan kaide yapar.

3) Diş hekimi hastadan mumlu kapanış alır.

4) Diş teknisyeni modeli özel laboratuvara götürerek oklüzöre bağlar.1 hafta içinde diş dizimini yapar.

5) Diş hekimi dişli provayı yapar.

6) Diş teknisyeni özel laboratuvara götürdüğü dişli modelin, pembe akrilik maddesi ile bitimi sağlar.

TESLİM : En geç 20 iş gününde bitirilen protez, kilitli poşetler içinde tutularak hasta ağzına takılmak üzere diş hekimine teslim edilir.

C. Sabit protez ise;

1) Diş hekimi hastadan ölçüyü alır.

2) Diş teknisyeni alınan ölçüden aynı gün alçı modeli elde eder.

3) Diş teknisyeni özel laboratuvarında 1 hafta içinde sabit protezin metal dökümünü yapar.

4) Diş hekimi metal prova yaparken mumlu kapanış alır ve diş rengini seçer.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.PL.PR.01
Yayın Tarihi	: 22.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 8/8

PROTEZ LABORATUVAR İŞLEMLERİ TÛM SÛREÇLERİN İŞLEYİŞ PROSEDÛRÛ

5) Diş teknisyeni modeli özel laboratuvara götürerek dentin (porselen yığıcı ya da akrilik yığıcı) yapar. 2 iş günü sonunda diş hekimi dentin provayı yapar.

6) Diş teknisyeni özel laboratuvara götürdüğü modele renklendirme işlemi (gleyz ya da polisaj) yapar.

TESLİM : En geç 20 iş günü sonunda özel laboratuvardan bitmiş olarak getirilen protez hasta ağzına takılmak üzere diş hekimine teslim edilir.

TAMİR : **Tamir işlemleri için müracaat eden hastaya tamir takip formu doldurulur. Tamir işlemleri aynı gün, metal ilavesi olacaksa protezin durumuna göre en geç 1 hafta içinde hastaya teslim edilir.

3. PROTEZ TESLİM SÛREÇLERİ

- Ölçünün alındığı tarih ve saat, protez kayıt bölümü görevlisi tarafından HBYS'ye kayıt edilecektir.
- Kayı yapılmayan ölçüler laboratuvara kabul edilmeyecektir.
- Protezlerin teslim tarih ve saati HBYS 'de kayıt altına alınmalıdır.
- Seramik kron-köprü ve tek parça döküm kron(bitmiş Full) bitim için ölçünün alındığı tarihten itibaren 8 iş günü içinde ilgili kliniğe teslim edilecektir.
- İskelet protez döküm metalleri ölçünün alındığı gün dahil 4 iş günü içerisinde mumlu kapanış tespiti için ilgili kliniklere teslim edilecektir.
- Metal iskelet tamir (punto veya kroşe ilavesi) ve kron köprü tamirleri 4 iş günü içinde istenen kalitede, tam ve sağlam olarak laboratuvar irtibat personelleri tarafından ilgili kliniklere teslim edilecektir.
- Total protezler için birinci ölçünün alındığı tarihten 1 gün sonrasına ikinci ölçü için randevu verilecektir.
- Total protezde ikinci ölçünün alındığı tarihten 1 gün sonra mumlu kapanış tespiti için randevu verilecektir.
- Total ve parsiyel protez için mumlu kapanış tespitinden 4 gün sonra hastaya dişli prova randevusu verilecektir.
- Dişli provadan 4 iş günü sonra hastaya protez teslimi için randevu verilecektir.
- Protezde herhangi bir problem var ise çözümü sağlanır. Protezin tekrarı gerekirse hekim tarafından Protez işlem RPT formu doldurularak protez laboratuvarı sorumlusu bilgilendirilir.

PROTEZ TESLİMİ

Protezler, protez teslim raporları ile hekimlere ilgili personelle teslim edilir.

Diş Protez laboratuvarı giriş-çıkış kuralları Laboratuvar Personel Giriş Çıkış Kuralları

- Laboratuvarlara giriş, gerekli koşulları sağlayan yetkili personel ile sınırlıdır.
- Tüm personel çalışma alanında bulunduğu sürece kişisel koruyucu kıyafetleri giymek zorundadır.
- Herhangi bir nedenden ötürü (bakım, tadilat, denetim vb) laboratuvara dışarıdan kişilerin girmesi gerekiyor ise laboratuvar sorumlusu tarafından bilgilendirilir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN